

Sygn. akt **OS 2/21**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...)r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Tomasz Marzec

Sędziowie: r.pr. Artur Warych - sprawozdawca
r.pr. Arkadiusz Wagner

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...)r. sprawy ze skargi (...)na postępowanie radcy prawnego (...)na skutek odwołania z dnia (...)r. - wniesionego w dniu (...)r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...)o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 Kodeksu postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 30 ze zm.) oraz art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...)i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący:

Członkowie:

.....
Tomasz Marzec

.....
Artur Warych

.....
Arkadiusz Wagner

UZASADNIENIE

W dniu (...)r. do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga na postępowanie radcy prawnego (...)złożona przez skarżącego (...).

Skarżący zarzucił, że radca prawny (...)w związku z postępowaniem sądowym zainicjowanym przez zwolnionego z pracy (...)reprezentując interesy pracodawcy dopuścił się w stosunku do skarżącego szeregu deliktów dyscyplinarnych, opisanych w treści skargi i stanowiących naruszenie ustawy kodeks karny z 6 czerwca 1997 r., naruszenie ustawy o radcach prawnych z 6 lipca 1982 r., oraz naruszenie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (KERP) stanowiącego załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z 22 listopada 2014 r., a to:

- że przy trzech różnych okazjach w odpowiedzi na roszczenia skarżącego względem klienta radca prawny groził mu postępowaniem karnym (czyn opisany w art. 115 KK w związku z art. 32 ust. 2 oraz art. 12 ust. 3 KERP);

- że nie dotrzymując słowa i przekazując skarżącemu nieprawdziwe informacje radca prawny działał nieuczciwie, nierzetelnie, bez należytej staranności i nieprofesjonalnie, oraz że naruszał zasady etyki zawodowej dla zaspokojenia potrzeb swojego klienta (przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6, art. 7 ust. 3, art. 12 ust. 1 i ust. 3 KERP);

- że radca prawny wypowiadał pod adresem skarżącego nieprawdziwe i bezpodstawne zarzuty na temat rzekomego składania przez niego nieprawdziwych zeznań przed sądem (czyn wypełniający znamiona przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6, art. 7 ust. 3, art. 12 ust. 3 oraz art. 38 ust. 1, ust. 3 i ust. 5 KERP);

- że wypowiedzi radcy prawnego wobec skarżącego wykraczały poza granice wolności słowa i pisma wyznaczone rzeczową potrzebą, że radca prawny nie zachowywał w nich umiaru i taktu oraz że zmierzały one do zaostrzenia konfliktu (przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 11 ustawy o radcach prawnych i w związku z naruszeniem art. 38 ust. 1, ust. 2, ust. 3, ust. 5 i ust. 7 KERP);

- że radca prawny kontaktował się ze skarżącym jako stroną przeciwną swojego klienta bezpośrednio, z pominięciem jego pełnomocnika (przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z naruszeniem art. 51 KERP).

Postanowieniem z dnia (...)r., sygn. akt RD - (...), Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie na podstawie art. 305 § 1 w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t. jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 30 z późn. zm) w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 75 z późn. zm.) odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego.

W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie uznał za niezasadne zarzuty podniesione w skardze. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w toku czynności weryfikacyjnych ustalił bowiem, że ocena dokonana przez skarżącego (...) jest zupełnie bezpodstawna; z materiałów zebranych w sprawie nie wynika bowiem, że radca prawny popełnił jakiegokolwiek przewinienie dyscyplinarne. Zdaniem Rzecznika Dyscyplinarnego radca prawny działał zgodnie z zasadami etyki i przepisami prawa, natomiast ogólne niezadowolenie z działania pełnomocnika przeciwnika procesowego, nie poparte żadnymi dowodami uzasadniającymi popełnienie jakiegokolwiek przewinienia dyscyplinarnego nie może stanowić podstawy do ukarania. Zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie analizy prawnej wymaga treść art. 64 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym: „Radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych”. Poza tym, zgodnie art. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych: „Pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów prawnych, podmiotów na rzecz których jest wykonywana.” Przepisy te, w okolicznościach niniejszej sprawy, należy interpretować w powiązaniu z art. 38 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, z którego wynika, że „1. Radca prawny, korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. 2. Radca prawny nie może w swych zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym. 3. Radca prawny nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta. 4. Radca prawny odpowiada za formę i treść pism

procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną. 5. Radca prawny powinien w swoich wystąpieniach zachować umiar i takt." W opinii Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika, aby radca prawny (...) nadużywał wolności słowa i pisma, zarzucał mówienie nieprawdy; jego wypowiedzi były kulturalne, natomiast on sam wykonywał czynności na podstawie dokumentów przekazanych przez klienta. Radca prawny nie kontaktował się ze skarżącym z pominięciem jego pełnomocnika. W momencie złożenia oświadczenia o gotowości podjęcia pracy przez skarżącego, skarżący nie działał przez profesjonalnego pełnomocnika. Radca prawny działał w interesie swojego klienta a ogólne niezadowolenie skarżącego z działań pełnomocnika przeciwnika procesowego nie może stanowić podstawy do ukarania w postępowaniu dyscyplinarnym. Dodatkowo Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że radca prawny nie jest odpowiedzialny za wysyłanie korespondencji i nie ma wpływu na termin nadawania listów do podmiotów powiązanych stosunkiem prawnym ze spółką (tj. swoim klientem w imieniu, którego działa), dlatego też, zarzut w tym zakresie jest bezpodstawny. Mając na względzie treść powyższego przepisu, zachowanie radcy prawnego należy analizować pod kątem ewentualnych sprzeczności z prawem, zasadami etyki i godnością zawodu. W przedmiotowym stanie faktycznym radca prawny godnie reprezentował swojego mocodawcę, a także dbał o jego interesy. Mając na uwadze powyższe wobec niezasadnego złożenia zawiadomienia, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odmówił wszczęcia dochodzenia. Ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w oparciu o materiał zebrany w sprawie, tj: korespondencję mailową z dnia (...) r., z dnia (...) r., z dnia (...) r., pełnomocnictwo udzielone przez (...), pełnomocnictwo substytucyjne dla r.pr. (...), odpowiedź na pozew z dnia (...) r., wniosek o wydanie kserokopii kart z akt sprawy, screen dokumentujący połączenia, korespondencję mailową z dnia (...) r., z dnia (...) r. i z dnia (...) r., trzy pisma do (...) od radcy prawnego (bez daty), wydruki z systemu śledzenia przesyłek Poczty Polskiej S.A., wezwanie do zwrotu rzeczy, zobowiązanie do zapłaty zadłużenia, protokół z rozprawy z dnia (...) r., korespondencję mailową z dnia (...) r. oraz z dnia (...) r..

Od niniejszego postanowienia skarżący (...) w dniu (...) r. wniósł odwołanie (pismo datowane na dzień (...) r.), w którym wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia (...) r., sygn. akt RD - (...) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu „błędną i powierzchowną interpretację

zaprezentowanego materiału dowodowego, pominięcie istotnych zarzutów, brak właściwej analizy konkretnych treści i okoliczności podnoszonych (...) zarzutów, brak odniesień do konkretnych kryteriów zastosowanych przy ocenie przedstawionego materiału dowodowego, i wreszcie zbyt pochopną decyzję o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie.”.

W uzasadnieniu odwołania skarżący odniósł się szczegółowo do zarzutów zawartych już uprzednio w jego skardze z dnia (...) r., tym razem w kontekście uzasadnienia rozstrzygnięcia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z (...) r.. Skarżący w podsumowaniu uzasadnienia podniósł, że merytoryczna polemika ze stanowiskiem Rzecznika jest praktycznie niemożliwa, gdyż jego zdaniem praktycznie nie zawiera ono żadnej analizy materiału dowodowego ani nie przedstawia ewentualnych wyjaśnień ze strony (...) (bo stanowisko Rzecznika o takich nie wspomina).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania z dnia (...) r. (wniesionego w dniu (...) r.) od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r., sygn. akt RD-(...) o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego postanowił na podstawie art. 437 § 1 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 Kodeksu postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 30 ze zm.) oraz art 741 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (...) r., sygn. akt RD-(...)i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając odwołanie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie skarżącego (...)okazało się o tyle zasadne, że doprowadziło do ujawnienia uchybienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w zakresie zgromadzenia dowodów (jak i ich oceny) w postaci braku w materiale zebranym w sprawie wyjaśnień radcy prawnego (...). Pominięcie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego dowodu z wyjaśnień radcy prawnego (...), będącego zdaniem Sąd Dyscyplinarnego dowodem na tyle doniosłym w postępowaniu dyscyplinarnym, że jego brak musiał skutkować niepełną oceną materiału dowodowego zebranego w sprawie, w konsekwencji spowodowało uchylenie zaskarżonego postanowienia i

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w zaistniałej sytuacji procesowej konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości (art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74(1) pkt 1 ustawy o radcach prawnych) wobec niewyjaśnienia okoliczności sprawy przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego (art. 92 k.p.k. w zw. z art. 74(1) pkt 1 ustawy o radcach prawnych). Zauważyć bowiem należy, że nie sposób w oparciu o zgromadzone dotychczas dowody - tak kategorycznie jak Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego - wypowiedzieć się co do braku znamion przewinienia dyscyplinarnego radcy prawnego, co w przedmiotowej sprawie nastąpiło wyłącznie na podstawie ustaleń poczynionych w oparciu o niepełny materiał dowodowy. Jakkolwiek trudno zakładać, aby radca prawny w składanych wyjaśnieniach wskazywał okoliczności go obciążające, to jednak pominięcie tychże wyjaśnień przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego skutkowało wadliwością podstawy rozstrzygnięcia, jaką zgodnie z art. 92 k.p.k. może stanowić tylko całościowy obraz okoliczności ujawnionych w postępowaniu, mających znacznie dla rozstrzygnięcia.

W tej sytuacji, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przyjął, że konieczne było ponowne przeprowadzenie postępowania dowodowego oraz ocena zgromadzonych dowodów celem dokonania niebudzących wątpliwości ustaleń faktycznych. Ostatecznie zatem zaskarżone postanowienie należało uchylić, a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania; ujawniony bowiem brak postępowania dowodowego powodował, że niezbędne było przeprowadzenie praktycznie całego postępowania przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego od początku. Zawarty w treści art. 437 § 2 k.p.k. zwrot „przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego” należy interpretować w ten sposób, że obejmuje on konieczność przeprowadzenia na nowo i w całości przewodu sądowego w jego zasadniczej, istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy, części. Z taką właśnie sytuacją niewątpliwie mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, zgodnie z tym co wskazano wcześniej, winien bowiem w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej kolejności odebrać wyjaśnienia od radcy prawnego i uzyskać jego stanowisko dotyczące okoliczności wszystkich zarzucanych w skardze deliktów. Brak w zebranych materiałach wyjaśnień radcy prawnego niewątpliwie przesądził o konieczności przeprowadzenia ponownej weryfikacji źródeł dowodowych, przede wszystkim w oparciu o odebrane wyjaśnienia radcy prawnego, co celem pełnego ustalenia stanu faktycznego powinno nastąpić przy ponownym rozpoznaniu sprawy - w odniesieniu do każdego z deliktów zarzucanych w skardze. W tej konfiguracji procesowej w zależności od treści wyjaśnień radcy prawnego zajdzie także potrzeba uzupełniającego wysłuchania skarżącego, o ile zechce on złożyć dalsze wyjaśnienia.

Mając na uwadze powyższe Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji.

Postanowienie niniejsze jest prawomocne i nie podlega zaskarżeniu .

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74¹ Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. 2020, poz. 75) postanowienie jest prawomocne i od niniejszego postanowienia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący:

Członkowie:

.....

.....

.....

Tomasz Marzec

Artur Warych

Arkadiusz Wagner